

Adviesraad Sociaal Domein
Postbus 19
5460 AA Meierijstad

Ons kenmerk	3079015		
Datum	4 mei 2026	Behandeld door	Kay den Teuling
Verzenddatum	6 mei 2026	Bijlage(n)	
Onderwerp	Reactie op ongevraagd advies		

Geachte adviesraad,

Op 2 maart 2026 heeft u een ongevraagd advies uitgebracht voor een duurzaam, effectief en preventief beleid ter bestrijding van femicide, gendergerelateerd geweld en kindveiligheid in situaties van (bijna-)femicide.

Onderstaand vindt u onze reactie op dit advies. Als eerste lichten we de thema's verder uit vanuit de context van zorg en veiligheid, een belangrijk speerpunt van onze gemeente. Vervolgens wordt aangegeven wat concreet al gedaan is, wat we de komende jaren nog gaan doen.

Inleiding

Meierijstad heeft de ambitie voor iedereen een veilige leefomgeving te realiseren. We willen dit bereiken door een integrale samenwerking en verbinding van het brede sociaal domein met veiligheid. Vanuit deze samenwerking investeren we sinds een aantal jaren in preventie en in het vroegsignaleren van problematiek. De consultants worden geschoold in vroegsignaleren, zodat signalen van onveiligheid zo vroeg mogelijk in beeld zijn en kunnen worden aangepakt. Door tijdig de juiste ondersteuning te bieden willen we (escalatie van) ernstige, complexe problematiek en daarmee veiligheidsrisico's voorkomen. Dit doen we via lokale én regionale samenwerking met verschillende ketenpartners, zoals welzijnsorganisaties, zorgprofessionals, politie, woningcorporaties, onderwijs, Veilig Thuis, het Openbaar Ministerie (OM) en reclassering.

We richten ons onder meer op (on)veiligheid in afhankelijkheidsrelaties. Hieronder vallen diverse vormen van geweld zoals kindermishandeling, huiselijk geweld, femicide en gendergerelateerd geweld. Door maatschappelijke ontwikkelingen en complexer wordende problematiek is het een uitdaging om onze opdracht goed uit te kunnen blijven voeren. Denk hierbij aan het tekort aan zorgprofessionals/wachlijsten, tekort aan passende huisvesting, tekort aan capaciteit van de politie, hoge zorgkosten. Meierijstad is mede daarom steeds blijven investeren in onze preventieve aanpak om de veiligheid van onze inwoners te kunnen borgen.

In de aanbevelingen die uw raad doet wordt een aantal thema's benoemd: deelname aan het programma Veilige Steden, de ontwikkeling van een breed programma gericht op femicide en verwante problematiek en kindveiligheid.

Veilige Steden

Veilige Steden is een programma gericht op kennisdeling, waarbij voornamelijk stedelijke gemeenten zijn aangesloten. Het richt zich op problematiek zoals naroeppen en onveiligheid in de openbare ruimte. De gemeente Meierijstad is niet aangesloten op het programma Veilige Steden, maar zal deze ontwikkeling naar aanleiding van uw advies blijven volgen. Het programma Veilige Steden richt zich op meiden, vrouwen en LHBTIQ+ personen. De gemeente Meierijstad wil een veilige gemeente zijn voor alle inwoners, dus ook jongens en/of mannen, die zich niet veilig voelen. Wij richten ons dus op alle inwoners en zien vooral verbetermogelijkheden in de openbare ruimte en het ervaren gevoel van veiligheid daar. Daarmee is het programma Veilige Steden voor ons te beperkt.

Na de dood van Lisa uit Abcoude, wat in augustus 2025 veelvuldig in het nieuws was, is binnen onze gemeente informatie verzameld over locaties waar inwoners een onveilig gevoel ervaren. Daarnaast zijn recent de resultaten van de leefbaarheids- en veiligheidsmonitor gepresenteerd, waarbij ook vragen gesteld zijn over onveiligheid en onveiligheidsgevoelens. Veiligheid en het zich veilig voelen in de openbare ruimte is dus wel degelijk een onderwerp waar we als gemeente mee bezig zijn. Het is voor ons vaak het startpunt van een project op het gebied van veiligheid. Dit sluit aan bij de doelstellingen zoals Veilige Steden ze heeft, maar dan in breder perspectief.

Femicide

Een ander thema in het advies is femicide. Femicide wordt door de politie omschreven als een extreme vorm van huiselijk geweld waarbij een meisje of vrouw om het leven wordt gebracht. Vaak gaat er een patroon van huiselijk geweld, staking of intieme terreur aan vooraf. Regionaal zijn we gestart met het programma Veiligheid In Afhankelijkheidsrelaties (VIA). Doelstelling is in 70 procent van de meldingen van een onveilige situatie een duurzaam veilige oplossing bieden (nu nog slechts 30 procent). De gemeenteraad en uw raad hebben onlangs een informatiebrief ontvangen over dit thema.

Om geweld duurzaam te stoppen is samenwerken van belang. Lokaal werken we over verschillende domeinen samen, onder andere via de Samenwerkwijze. Maar om geweld duurzaam te kunnen stoppen moeten we ook breder kijken en regionaal samenwerken met partners als Veilig Thuis. We gaan in samenwerking met Veilig Thuis en andere ketenpartners starten met de Top 3-methodiek die uitgaat van gefaseerd werken aan veiligheid. De Top 3-methodiek is een werkwijze, waarin je samen bepaalt wat de belangrijkste aspecten van onveiligheid zijn en hoe je deze samen aan kunt gaan pakken met het netwerk om een gezin of individu heen. Met behulp van deze methodiek wordt na de veiligheidsbeoordeling een veiligheidsplan gemaakt waarbij gekeken wordt naar het gehele systeem, dus inclusief de kinderen. De jongeren die hiermee te maken krijgen kunnen vervolgens gebruik maken van alle reguliere vormen van ondersteuning/jeugdhulp. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van het Centrum voor Jeugd en Gezin, inzet van jeugdhulp via onze jeugdconsulenten of advies en ondersteuning via het Adviespunt Kind en Scheiding van de gemeente Meierijstad.

Om regie te hebben op veiligheid vanuit de sociale teams in Meierijstad hebben wij een aantal procesregisseurs Zorg & Veiligheid in dienst. Deze medewerkers coördineren en ondersteunen in de aanpak rondom mensen waarbij problemen op meerdere leefgebieden samenkomen én waarbij een veiligheidsrisico speelt, waaronder dus zaken rondom huiselijk geweld, maar ook verward gedrag, psychiatrie of gezinnen waar zorg- en justitieproblemen spelen. Daarnaast hebben wij een gedragswetenschapper in dienst die inhoudelijke deskundigheid levert op het gebied van gedrag, psychologie en psychiatrie, ter ondersteuning van de professionals die met complexe casuïstiek werken.

Programma Sociaal Domein 2026-2030

In het programma sociaal domein (PSD), vastgesteld eind 2025, is het strategisch beleid voor het sociaal domein opgenomen voor de komende vier jaren. De thema's en doelen van het sociaal domein hangen nauw met elkaar samen en worden vaak in samenhang opgepakt. Daarom is in het programma gekozen voor een geclusterde vertaling naar tactische doelen en activiteiten op basis van het 4 G-model; Geluk, Gezondheid, Gezin, Geld.

De activiteiten die een rol spelen in de aanpak van femicide, gender gerelateerd geweld en in de zorg voor betrokkenen vallen met name onder Geluk, Gezondheid en Gezin. Hieronder worden de belangrijkste activiteiten genoemd die de komende jaren worden opgepakt en die een relatie hebben met de thema's zoals in deze hierboven zijn besproken:

- Verdere ontwikkeling, herijking en implementatie van de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling; regionaal en lokaal (ViA)
- Deskundigheidsbevordering signalering complexe problematiek en veiligheidsrisico's intern en extern
- Ontwikkeling van gespreksvaardigheden voor casuïstiek met veiligheidsrisico's
- Ontwikkeling zelfregiecentrum voor inwoners met (psychische) kwetsbaarheid
- Ontwikkeling ondersteuningsaanbod voor inwoners met (psychische) kwetsbaarheid
- Realiseren van passende opvang en huisvesting voor kwetsbare inwoners
- Verder implementeren van De Samenwerkwijze en Top 3-methodiek
- Doorontwikkeling outreachend- en crisisteam TOM
- Verbeteren van het gebruik van de Meldcode Huiselijk geweld (intern en bij partners zoals het onderwijs)
- Implementatie Verklarende Analyse om beter zicht te krijgen op complexe casuïstiek en daardoor betere hulp te kunnen bieden.

Integraal Veiligheidsplan

In het vigerende Integraal Veiligheidsplan 2023-2027 is femicide een onderwerp wat onder het strategisch thema Zorg en Veiligheid valt. Hierboven staat omschreven wat hiervan al is ontwikkeld en gestart. Ook in de veiligheid overleggen op het niveau van in de Regionale Eenheid Oost-Brabant als op het niveau van het Basisteam Meierij is er aandacht voor het voorkomen van geweld tegen vrouwen (femicide). In de vergadering van 4 juni 2026 zal er een sessie over dit onderwerp worden verzorgd. In 2027 wordt gestart met het opstellen van het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid 2028 –2031. In dat kader zal ook bij de gemeenteraad van Meierijstad input worden opgehaald met betrekking tot de onderwerpen die in de nieuwe beleidsperiode aandacht moeten krijgen.

Reactie op aanbevelingen Adviesraad Sociaal Domein

In dit schrijven zijn de thema's zoals deze zijn aangekaart door de adviesraad onder elkaar gezet en is beschreven wat de huidige stand van zaken is, alsook wat er in de toekomst te gebeuren staat. In het advies worden ook drie concrete aanbevelingen gedaan, waar afsluitend in dit schrijven op wordt gereageerd.

1. Sluit aan bij het landelijke programma 'Veilige Steden'.

Zoals omschreven is het programma Veilige Steden een programma gericht op kennis delen, wat slechts een deel van onveiligheid in de buitenruimte belicht. Op basis van de lokale aandachtsgebieden en de resultaten van de leefbaarheids- en veiligheidsmonitor gepresenteerd zal de aankomende tijd concreet stappen worden gezet om veiligheid in onze kernen te verbeteren, breder dan de manier waarop 'Veilige Steden' hier aandacht aan besteed. Hieronder wordt dieper ingegaan op 'Veilige Steden'.

2. Ontwikkel een integraal en meerjarig Lokaal Actieprogramma Gendergerelateerd Geweld, Femicide en Kindveiligheid. Pijlers: preventie, signalering, bescherming/nazorg.

Wij onderschrijven het belang van een samenhangende, meerjarige aanpak op het gebied van gendergerelateerd geweld, femicide en kindveiligheid. Tegelijkertijd willen wij benadrukken dat deze aanpak voor Meierijstad reeds is verankerd in bestaand beleid zoals het Programma Sociaal domein en rondom Veilig in Afhankelijkheidsrelaties. Het tij keren in deze problematiek kan enkel in samenwerking met (regionale)ketenpartners. Voor onze lokale verankering kiezen we er bewust voor deze inzet te verankeren in de brede beleidskaders van het sociaal domein en veiligheid, omdat de problematiek zelden op zichzelf staat. Een afzonderlijk actieprogramma draagt het risico in zich dat de samenhang met aanpalende thema's verloren gaat en signalen gemist worden. Onze procesregisseurs Zorg & Veiligheid en gedragswetenschapper zijn er juist op ingericht om die integrale verbinding in de praktijk te maken. Wel nemen wij de aanbeveling ter harte om de pijlers preventie, signalering en bescherming/nazorg explicieter zichtbaar te maken in onze planning en verantwoording.

3. Instellen van een programmagroep 'Veilige Steden – Meierijstad'

Veilige Steden richt zich in haar aanpak op kennisdelen rondom naroeppen, achtervolgen, betasten en een gevoel van onveiligheid voor meiden en vrouwen in de openbare ruimte. In meierijstad willen we breder werk maken vane en gevoel van onveiligheid in de openbare ruimte. Een programmagroep die zich positioneert onder de vlag van Veilige Steden past daar niet goed bij en zou een te smal kader scheppen.

Wat wij wel doen: de signalen over onveiligheidsgevoelens in de openbare ruimte en de resultaten van de leefbaarheids- en veiligheidsmonitor actief oppakken.

In het kader van het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid 2028–2031, waarvoor de voorbereiding in 2027 start, zal dit thema nadrukkelijk worden meegenomen. Daarbij halen wij ook input op bij de gemeenteraad. Wij nodigen uw adviesraad van harte uit om op dat moment mee te denken over de gewenste aanpak en structuur.

Tot slot

Heeft u vragen over deze brief? Stel ze gerust aan Kay den Teuling op kdenteuling@meierijstad.nl.

Met vriendelijke groet,
College van Burgemeester & Wethouders